EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 19.6.2024
COM(2024) 597 final

Henstilling med henblik på

RÅDETS AFGØRELSE

om konstatering af, at Rumænien ikke har truffet virkningsfulde foranstaltninger som reaktion på Rådets henstilling af 18. juni 2021

Henstilling med henblik på

RÅDETS AFGØRELSE

om konstatering af, at Rumænien ikke har truffet virkningsfulde foranstaltninger som reaktion på Rådets henstilling af 18. juni 2021

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 126, stk. 8,

under henvisning til henstilling fra Europa-Kommissionen, og

ud fra følgende betragtninger:

1) I henhold til traktatens artikel 126 skal medlemsstaterne undgå uforholdsmæssigt store offentlige underskud.

2) Stabilitets- og vækstpagten er baseret på målsætningen om sunde offentlige finanser som et middel til at styrke forudsætningerne for prisstabilitet og for en holdbar og stærk vækst, som fører til øget beskæftigelse. Stabilitets- og vækstpagten omfatter Rådets forordning (EF) nr. 1467/97 af 7. juli 1997 om fremskyndelse og afklaring af gennemførelsen af proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud[1], der blev vedtaget for at fremme en hurtig korrektion af uforholdsmæssigt store offentlige underskud.

3) Efter henstilling fra Kommissionen vedtog Rådet den 3. april 2020 afgørelse (EU) 2020/509 i medfør af artikel 126, stk. 6, i TEUF, hvori det fastslog, at der som følge af en planlagt manglende overholdelse i 2019 af underskudskriteriet i TEUF forelå et uforholdsmæssigt stort underskud i Rumænien, og udstedte en henstilling i medfør af artikel 126, stk. 7, i TEUF med henblik på at bringe situationen med et uforholdsmæssigt stort offentligt underskud til ophør senest i 2022. I lyset af den store nedgang i den økonomiske aktivitet i forbindelse med covid-19-pandemien vedtog Rådet den 18. juni 2021 en revideret henstilling i medfør af artikel 126, stk. 7, i TEUF vedrørende Rumænien[2].

4) Den 18. juni 2021 henstillede Rådet, at Rumænien skulle bringe situationen med et uforholdsmæssigt stort underskud til ophør senest i 2024. I henstillingen af 18. juni

---

1 Rådets forordning (EF) nr. 1467/97 af 7. juli 1997 om fremskyndelse og afklaring af gennemførelsen af proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud (EFT L 209 af 2.8.1997, s. 6).

2 Alle dokumenter i relation til proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud over for Rumænien findes på: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/corrective-arm-excessive-deficit-procedure/ongoing-excessive-deficit-procedures/romania_en

2021 i medfør af artikel 126, stk. 7, i TEUF henstillede Rådet navnlig, at Rumænien skulle nedbringe sit samlede underskud til 8,0 % af BNP i 2021, 6,2 % af BNP i 2022, 4,4 % af BNP i 2023 og 2,9 % af BNP i 2024. Dette svarede til en nominel vækst i de primære offentlige nettoudgifter på 3,4 % i 2021, 1,3 % i 2022, 0,9 % i 2023 og 0,0 % i 2024. Det svarede til en årlig strukturel tilpasning på 0,7 % af BNP i 2021, 1,8 % af BNP i 2022, 1,7 % af BNP i 2023 og 1,5 % af BNP i 2024. Det blev endvidere henstillet til Rumænien fuldt ud at gennemføre de foranstaltninger, der allerede var vedtaget for 2021, og præcisere og gennemføre de yderligere foranstaltninger, som var nødvendige for at korrigere det uforholdsmæssigt store underskud senest i 2024. Eventuelle ekstraordinære indtægter skulle anvendes til at nedbringe det offentlige underskud. I henstillingen satte Rådet den 15. oktober 2021 som frist for Rumænien til at træffe virkningsfulde foranstaltninger og i overensstemmelse med artikel 3, stk. 4a, i forordning (EF) nr. 1467/97 aflægge rapport om de fremskridt, der var gjort med efterlevelsen af henstillingen, og derefter mindst hver sjette måned rapportere herom, indtil det uforholdsmæssigt store underskud var blevet korrigeret.

5) Den 24. november 2021 konkluderede Kommissionen, at Rumænien havde truffet virkningsfulde foranstaltninger som reaktion på henstillingen af 18. juni 2021 i medfør af artikel 126, stk. 7, i TEUF, og fandt, at der på daværende tidspunkt ikke var behov for at tage yderligere skridt som led i proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud. Det er efterfølgende blevet vurderet, at Rumænien har efterkommet henstillingen af 18. juni 2021 i medfør af artikel 126, stk. 7, i TEUF, da de respektive underskudsmål for 2021 og 2022 var blevet nået. Ifølge budgetdata valideret af Eurostat faldt Rumæniens offentlige underskud fra 7,2 % af BNP i 2021 til 6,3 % af BNP i 2022. Det foreløbige skøn for 2022 (indberettet og valideret i forbindelse med EDP-indberetningen i foråret 2023) var 6,2 % af BNP i overensstemmelse med det af Rådet henstillede underskudsmål. Proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud blev derfor holdt i bero. Imidlertid faldt det strukturelle underskud med 1,2 procentpoint af BNP i 2021 og 0,4 procentpoint af BNP i 2022, hvilket skal sammenholdes med en anbefalet tilpasning på henholdsvis 0,7 og 1,8 procentpoint af BNP. Den kumulerede strukturelle tilpasning mellem 2021 og 2022 var derfor mindre end den anbefalede tilpasning. Samtidig nåede væksten i de primære nettoudgifter op på 7,4 % i 2021 og 15,0 % i 2021, hvilket er langt over målene i Rådets henstilling.

6) Rumæniens økonomiske resultater har siden vedtagelsen af Rådets henstilling af 18. juni 2021 stort set svaret til Kommissionens prognoser. Mellem 2021 og 2023 stemte væksten i BNP stort set overens med fremskrivningerne i Kommissionens arbejdsdokument af 2. juni 2021 til trods for de makroøkonomiske chok, der i mellemtiden opstod (især Ruslands angrebskrig mod Ukraine og det deraf følgende energichok). Produktionsgabet i 2023 anslås at være mindre negativt end forventet i juni 2021. Samtidig er de offentlige indtægter steget meget kraftigere end ventet, hovedsagelig på grund af inflationen, men også som følge af virkningerne af en skatteindbringende sammensætning af realvæksten i BNP. Overordnet set kan den makroøkonomiske udvikling ikke retfærdiggøre de væsentligt dårligere budgetresultater i forhold til Rådets henstilling fra juni 2021, selv om væksten i BNP formodentlig ville have været lavere med en betydeligt strammere finanspolitik.

7) En ny vurdering af de foranstaltninger, som Rumænien har truffet for at rette op på det uforholdsmæssigt store underskud senest i 2024 til opfølgning af Rådets henstilling af 18. juni 2021, fører til følgende konklusioner:

– Ifølge budgetdata, som Rumænien har indberettet, og som er valideret af Eurostat, steg Rumæniens offentlige underskud til 6,6 % af BNP i 2023, hvilket er langt over de 4,4 % af BNP, Rådet havde anbefalet, og end Rumænien havde planlagt i sit konvergensprogram for 2023. Hovedårsagen til denne afvigelse er, at de offentlige udgifter fortsatte med at stige i et meget kraftigt tempo, primært som følge af sociale overførsler, rentebetalinger, udgifter til varer og tjenesteydelser samt investeringer. Det offentlige underskud i 2023 blev også påvirket af den statistiske registrering af udbetalingen af lønstigninger i den offentlige sektor (0,5 % af BNP) som følge af domstolsafgørelser.

– I 2023 var den finanspolitiske indsats meget lavere en henstillet af Rådet. Rumæniens strukturelle saldo forblev stort set uændret i 2023 (forværret med 0,1 % af BNP), hvilket er langt under målet om en forbedring på 1,7 % af BNP som henstillet af Rådet. Væksten i de primære nettoudgifter (justeret for finanspolitiske foranstaltninger på indtægtssiden) var meget højere end henstillet i 2023 med næsten 12 % i forhold til målet på 0,9 % som anbefalet af Rådet.

– I 2022 og 2023 steg de offentlige indtægter kraftigt som følge af en stærk vækst i det reale og det nominelle BNP (20,8 % i 2022 og 14,2 % i 2023) og langt mere end ventet på tidspunktet for vedtagelsen af Rådets henstilling i juni 2021. I begge år gik de fleste ekstraordinære indtægter imidlertid til at finansiere yderligere udgifter i stedet for at reducere budgetunderskuddet.

– Ifølge Kommissionens forårsprognose 2024 ventes det offentlige underskud at stige til 6,9 % af BNP i 2024. Den offentlige gældskvote ventes at stige til 50,9 % ved udgangen af 2024 fra 48,8 % ved udgangen af 2023. Ligesom i de foregående år afspejler den forventede stigning i det offentlige underskud i 2024 en højere vækst i de løbende offentlige udgifter. Udgifterne til offentlige lønninger ventes at stige kraftigt som følge af nyere diskretionære lønstigninger i uddannelses-, sundheds- og forsvarssektorerne. Genberegningen af pensionerne i forbindelse med pensionsreformen vil medføre kortsigtede omkostninger i 2024 og 2025, men reformen ventes efterfølgende at generere store besparelser på mellemlang og lang sigt, forudsat at den gennemføres til fulde.

– I 2024 forventes de offentlige indtægter at stige kraftigere end det nominelle BNP som følge af indsatsen for at forbedre skatteopkrævningen gennem en digitalisering af skattesystemet og virkningerne af en pakke af indtægtsforøgende foranstaltninger, der blev vedtaget i efteråret 2023, som ventes at styrke de offentlige indtægter med omkring 1 % af BNP. Pakken består hovedsagelig af en forøgelse af i selskabsskatten for især mikrovirksomheder, en forøgelse af skatten for enkeltpersoner, som delvis kommer fra ophævelsen af præferenceordningerne inden for byggeri og landbrug, en afskaffelse af nedsatte momssatser for udvalgte varer og tjenesteydelser, en forøgelse af punktafgifterne og en særlig skat på bankernes og multinationale selskabers omsætning.

8) Det må derfor konkluderes, at Rumæniens reaktion på Rådets henstilling af 18. juni 2021 har været utilstrækkelig. Rumænien har ikke nået målet for det

samlede underskud i 2023 og ventes ikke at bringe situationen med et uforholdsmæssigt stort underskud til ophør i 2024. Den finanspolitiske indsats var betydeligt lavere end henstillet af Rådet, og de primære nettoudgifter steg kraftigere end henstillet —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

Rumænien har ikke truffet virkningsfulde foranstaltninger som opfølgning på Rådets henstilling af 18. juni 2021.

Artikel 2

Denne afgørelse er rettet til Rumænien.

Udfærdiget i Bruxelles, den .

På Rådets vegne
Formand